

Rovatunkban, az Erdészeti Lapok nemes hagyományát követve, teret kívánunk adni az érdemi szakmai kérdések feletti kölcsönös disputának, egymás szakmai véleményét tisztelő, érveket, tényeket felvonultató írásokat adva közre. A Lapok szerkesztősége örömmel várja a rovatba szánt kéziratokat! Véleményezzünk, érveljünk, disputázzunk!

Paragrafusbőség

A vadászati törvény alkotása során vannak dolgok, amelyeket a vadállomány fenntartása érdekében szigorúan, részletesen kell szabályozni. De vannak olyanok is, elsősorban üzleti, gazdasági jellegűek, amelyek csak a két szerződő félre tartoznak, amelyekkel tehát főlegesen lenne a paragrafusok számát szaporítani. Ehhez szabadjon néhány gondolattal hozzájárulni.

A vadászati jog gyakorlása a vadászterület bérbeadása útján történik. A két szerződő fél – a bérbeadó földtulajdonos és a vadászbérlő – között létrejövő bérleti szerződés arra való, hogy tartalmazza a bérlet részletes feltételeit, szabályozza a felek teendőit, jogait és kötelezettségeit, valamint ezek anya-

gi vonzatát, azaz a bérleti díjat. Ha a szerződésben nincs valami törvénybe ütköző, akkor abba a hatóságnak, közigazgatási szervezetnek nemcsak nem szükséges, de nem is szabad beavatkoznia, azt egyszerűen tudomásul kell vennie.

A bérbeadás előtt célszerű tisztázni, hogy mekkora vadlétszámot szándékozik tartani a bérlő a törvény engedte maximum és az előírt minimum között. Hogyan gondolja a vadászati berendezések, az erdei és mezei utak használatát, fenntartását? A gazdálkodó pedig mennyire segíti elő a vadgazdálkodás eredményességét, javítja-e a vad életfeltételeit, igazodik-e a vad szokásaihoz, életmódjához? Egyszerűen, ki mit vállal a gyümölcsöző együttműködés érdekében. Végezetül érdemes kitérni az esetleg bekövetkező károokra és azok megtérítésére is.

A vad a földtulajdonos termelvényeivel táplálkozik, azokat éli fel, dézsmálja meg, esetenként elpredálja. De ez önmagában még nem kár! Kár csak akkor keletkezik, ha ezek ellenértékét a gazda nem kapja meg. Neki ugyanis édes mindegy, hogy a termelvényeit „lábon” adja el a vadnak, a vadásznak,

vagy maga takarítja azt be. A felhasznált termelvények értékét tehát csak az egyszerűség kedvéért nevezzük „kárnak” a továbbiakban. A „kár” megtérítése történhet úgy, hogy – megfelelő vadlétszám esetén, előre kalkulálva – beszámítják a bérleti díjba. Másik lehetőség, hogy esetenként mérik azt fel és számolnak el vele. Megegyezhetnek a kárbecslő személyében, akiben megbíznak és így elkerülik a felesleges perlekedést.

Az említettek tisztázása után következhet a megállapodás a bérlet díjáról, ami köztudottan a két szerződő fél ügye, úgy is mondhatjuk, üzleti titka. Nem lenne szerencsés, ha megmaradna a jelen törvényben eldugott mellékmondat, miszerint „a hatóság nem hagyja jóvá a szerződést”, ha a bérleti díj egy általa elgondolt összegnél magasabb. (Érdekes módon a „nem lehet alacsonyabb” kifejezés nem szerepel a rendelkezésben.) Kérdezhetnénk, melyik bokorban terem az az „árszakértő”, aki eldönti, mi a magas, és mi a nem magas bérleti díj.

Az előterjesztő részletesen kívánja szabályozni, hogy mi tekintendő vadkárnak és mi nem. Kik legyenek a „hivatalos kapcsolattartók”? Mi mindenre köteles a vadász a kárt megelőzően? (Tíz bővített körmondat.) Mik a teendői a földhasználójának? (Nyolc bővített mondat. Például az erdővel határos szántóföldjén hány méter széles sávban nem vethet magasra növe veteményt, hogy az erdőből kilépő vadat kényelmesen le lehessen puffantani.)

Milyen az a „törvény szerinti, rendes gazdálkodás körébe tartozó közreműködési kötelezettség”? A bekövetkezett kárt ki jelentse kinek és milyen jogvesztő határidővel?

Ezután következnek a kárszakértők. Kik lehetnek azok és kik nem? Hányadik szakértő véleménye a döntő? Megszabott a díjazásuk is. Érdemes figyelni egy „eldugott” mellékmondatra is. „A vadászatra jogosult köteles ...a föld használatjával egyeztetve a költségek 50-50%-os közös vállalása mellett más, a vadkár elleni ...védekezési módszerek alkalmazásában közreműködni ...” Ezt a csak részben idézett bővített körmondatot magyarra fordítva úgy kell értenünk, hogy a védekezés költségeinek a felét a bérlő a bérbeadóra terheli. Remélem, lesz annyi lélekjelenléte a bérbeadónak, hogy szóba sem áll azzal a bérelni szándékozóval, aki ezt így is gondolja. A vadlétszám szabályozásának a legfőbb eszköze – a puska – ugyanis korántsem ilyen arányban oszlik meg közöttük.

Van még egy nehezen betartható rendelkezés, miszerint a hatóság egyidejűleg hagyja jóvá a bérleti szerződést és a gazdálkodási tervet. Ezek oly különböző dolgok, hogy az „egyidejűségük” értelmetlen is, meg lehetetlen is.

Tisztelt törvényalkotók! A vadállomány fenntartása érdekében alkossanak sok részletes paragrafust, legyenek alapok, szigorúak! Ami pedig ránk, szerződő felekre tartozik, azt engedtessek meg magunknak intézni, azt bízzák ránk. Ne szaporítsuk a paragrafusokat, ha nem muszáj!

Reményfy László
erdőmérnök